

Qishloq hayoti

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqq boshlagan

№ 152 (6.989). Sotuvda erkin narxda

Куннинг мухиму воқеалари

- **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси** Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитасининг йиғилиши бўлиб ўтди.
- Тошкентда омбудсманнинг инсон ҳуқуқларини ҳимоялаш ва унга риоя қилишни таъминлаш бўйича давлат органлари ва нодавлат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлик фаолиятидаги муҳим вази­фаларга бағишланган икки кунлик конференция яку­ланди.
- Пойтахтимиздаги Киночи­лар уйида «Ўзбекино» миллий агентлигининг Ил­мий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясида су­ратга олинган «Улугбек во­рислари» ҳужжатли филь­мининг премьераси бўлиб ўтди.
- Тошкентда Қозоғистон республикасининг мустақиллик кўни муносабати билан ушбу давлатнинг Ўзбекистондаги элчихона­сида байрам тадбири ўт­казилди.
- Жиззах давлат педаго­гика инсттутиди «Талабалар соғлом турмуш тарзини шакллантиришда жисмоний тарбия ва спортнинг аҳамияти» мавзусида ил­мий-назарий анжуман бўлиб ўтди.
- Пойтахтимиздаги Халқ­ро бизнес марказида Япо­ния ҳукуматининг кичик миқёсдаги ижтимоий лойиҳалар асосида бе­ғараз кўмак кўрсатиш бўй­ча грант-шартномалари имзоланди.
- Сирғали туманидаги «Олимпия умидлари» бо­лалар спорт мажмуида Ўз­бекистон Халқ таълими ва­зирлиги ҳузуридаги Бо­лалар спортини ривож­лантириш жамғармаси ҳам­да Тошкент шаҳар хотин-қиз­лар қўмитаси ташаббуси билан Тошкент шаҳри ва пойтахт вилояти махал­лалари ўртасида «Отам, онам ва мен - спортчилар оила­си» спорт мусобақалари бўлиб ўтди.
- Пойтахтимизда «Ўз­бекистон мактабларида рус тили» мавзусида рес­публика семинари ўт­казилди. Унда миллий мактабларда рус тилини ўрганиш мас­алалари атрофида муҳо­кама қилинди.
- «Тошкент» Республика фонд биржаси (РФБ) билан Москва­нинг Банкларо валюта биржаси (МБВБ) ва МБВБнинг Фонд биржаси ўртасида бирлашган бир­жа маконини шаклланти­риш юзасидан ҳамкорлик меморандуми имзоланди. Бу ҳақда «Туркистон-пресс» ахборот агентли­ги «Тошкент» РФБ матбуот-хизматидан маълум қи­лишди.

2005 йил — Сухат-саломатлик йили

Яқунлаётган ана шу йилда мамлакатимизда жуда катта эзгу ишлар амалга оширилди. Айниқса, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш, ёш авлодни соғлом воёга етказиш борасида кўплаб хайрли ишлар қилинди. Жомбой тумани марказий шифохонасида ҳам бу борада амалга оширилган ишлар эътиборга молик. Шифокорлар оналар ва болалар саломатлиги йўлида намунали тиббий хизмат кўрсатиши асосий мақсад қилиб олганлар. Ана шу хайрли ишлар ташкилотчилардан бири оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бўйича бош шифокор муовини, I тоифали врач Гулзода Мўминовадир.

СУРАТДА: Г. Мўминова.
Б.АКРАМОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОЙШИ «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» Дастурини ишлаб чиқиш ва амалга оширишнинг ташкилий чора-тадбирлари тўғрисида

2006 йилнинг «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан унинг мақсад ва вазифаларига жавоб берадиган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш дастурини тайёрлаш мақсадида:

1. «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича республика комиссияси иловага мувофиқ ташкил этилсин.
2. Республика комиссияси (Ш.Мирзиёев):
вазирлик ва идоралар, хўжалик бoshқарув органлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, жамоат ва ноҳукумат ташкилотлар, хайрия жамғармалари билан биргаликда бир ой муддатда «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастури лойиҳасини ишлаб чиқсин ва қўриб чиқиш учун киритсин;
республиканинг етакчи мутахассис ва олимлари, кенг жамоатчилик вакилларини жалб этган ҳолда, дастурни ишлаб чиқиш бўйича ишчи гуруҳини ташкил этсин.
3. «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастурини шакллантиришда уни амалга оширишнинг энг муҳим йўналишлари аниқ белгилаб қўйилсин ва қўйидаги масалаларга алоҳида эътибор қаратилсин:
мамлакатимизда ҳомийларнинг мақоми ва ижтимоий нуфузини мустақамлаш бўйича зарур қонуний-ҳуқуқий базани яратиш, ҳомийлик ҳаракатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш зарур имтиёзлар бериш;
пировард натижада аҳолининг турмуш даражаси яхшиланишига хизмат қиладиган

тиббийт ходимлари учун муносиб меҳнат шартини шакллантириш, аҳолига кўрсатилаётган тиббий ёрдам сифатини кўтаришга йўналтирилган меҳнатни рағбатлантиришнинг янги тизимини жорий этиш;
соғлиқни сақлаш соҳасидаги, биринчи навбатда, қишлоқ жойларидаги тиббий ёрдам муассасаларининг моддий-техник базасини мунтазам мустақамлаб бориш, уларни замонавий диагностика ва тиббийт ускуналари билан жиҳозлаш ҳамда улардан самарали фойдаланишни таъминлаш;
давлат бюджети маблағлари билан бир қаторда жойлардаги маҳаллий ҳокимият органлари, нодавлат хайрия ташкилотлари ҳамда халқаро молиявий ва инсонпарварлик ташкилотларининг маблағларини жалб қилишни назарда тутган ҳолда Дастурни молиялаштиришнинг аниқ манбаларини белгилаш;
«Ҳомийлар ва шифокорлар йили»нинг мақсади ва аҳамиятини, шунингдек, муҳ­тоб фуқаролар ва оилаларга меҳр-муруват ва саховат кўрсатганларни қўллаб-қувватлаш ҳамда уларнинг ижтимоий нуфузини ошириш бўйича аҳолининг кенг қатла­мига ўртасида, айниқса, маҳаллалар ва оммавий ахборот воситаларида ҳар томон­лама тушунтириш ишларини амалга оши­риш.

4. Ушбу фармойишнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2005 йил 16 декабр

Қўлига кетмон ушлаган

ер билан тиллаша оладиган деҳқонгина заминга соҳиблик қилса, она тупроқ бор саховатини инъом этади

Андижон вилоятида 81 та зарар қўриб ишлаётган ва паст рентабелли ширкат хўжалиқлари тугатилмоқда. Улар ўрнида 1593 та пахта-ғалла йўналишидаги фермер хўжалиқлари ташкил этилади.

Мухаммаджон Ашуров Асака туманидаги тугатилётган со­биқ «Ўзбекистон» ширкат хўжалигининг пудратчиларидан бири. 15 йилдан зиёда, бош пудратчи бўлиб ишлади. Пахта ва дон тайёрлаш режаларини ҳамisha ошириб бажарган. Хўжаликни тугатишга бағишланган йиғилишдан сўнг ўзига кадрдон бўлиб қолган идорача бир неча бор келди. Фалон миллион сўм пул ва фалонча тракторга қўриладиган рейтинг бал­ларини кўрди-на, ариза ёзишга жазм этди. Шу кунги Турсунбой Сотволдиев, Мухаммаджон Қосимов каби пудратчи­ларда ҳам фермер бўлиш иштиёқи уйғониб, танловда иштирок этишга қарор қилдилар. Худди шундай кўтаринкилик билан Э.Қўсов номли, «Ғалаба» ширкат хўжалиқларини тугатиш ко­миссияларига ҳам бош пудратчилар томонидан аризалар тушди.

- 30 йилдан бундан даламман, - дейди Жалақудуқ туманида­ги «Пахтакор» ширкат хўжалигида узок йиллардан бундан пудрат­чи бўлиб ишлаб келаётган Набижон Исоқов. - Бош пудратчи бўлганимга 14 йил тўлди. Шу пайтгача режани бажаролма­ганимни эслолмайман. Бу йил ҳам шартномани 110 фоизга бажардим. Икхтиёримда 1 дон тракторим, 5-6 бош қорамолим бор, комиссия котибига дардимни айтсам, «ениб чиқишга ақлингни етса ариза беринг» дейди... Хайрият, деҳқонни, унинг қўлидаги кетмони кадрини биладиганлар бор экан.

(Давоми 3-бетда)

Ҳар қандай янгилик унутилган эскиликдир, деган эди машҳур файласуфлардан бири. Шу маънода бугун мамлакатимизда саноат, қишлоқ хўжалиги, хунар­мандчилик, шаҳарсозлик, мез­морчилик, қўйиш, барча тармоқларда қўлга киритилаётган ютуқлар таг заминини азаддан ота-боболаримиз ўзларининг машаққатли меҳнатлари билан қўйган десак, муволаға эмас. Яқинда ўзининг йигирма етти асрлик тўйини халқаро миқёсда нишонлаш арафасида турган Қарши шаҳрида барпо қилинган ўйлаб саноат қорхоналарида бугун аҳоли талабига мос маҳсу­лотлар ишлаб чиқарилмоқда. Ҳўш, шўро мустамлакачилиги даврида, маъzur саноат қорхона­лари барпо қилинмасдан илгари аҳолининг талаб ва эhtiёжини қондириш нима­ларнинг ҳисоби­дан таъминланган, деган савол туғилиши табиий.

Қарши шаҳрининг Бузрукбод маҳалласида яшовчи отахон, мустақил тадқиқотчи Жамол Ботиров ўш шайхий кузатишлари, кекса кишилар билан суҳбат жараёнилари ҳамда архив матери­алларини асосида бу саволга жавоб излаган. Қўйда ушбу кичик тадқиқот махсулини эътиборин­гизга ҳавола этаёلمиз.

Уттар асрнинг 34-35 йилларида Қар­ши шаҳрида майда хунармандчилик, деҳқончилик, чорвачилик ва боғдор­чилик аҳолининг энг муҳим юмуш­ларидан бири бўлган. У пайтларда йи­рлик саноат қорхоналари, фабрика, қай­та ишлаш саноати ривожланмаган эди. Шаҳар худудида ўз ҳолича фаолият кўрсатиб келаётган хунармандлар, ко­сиблар ўйларидида қўлбола дастгоҳ­ларда кам ҳажимда аҳоли эhtiёжига қараб, турли маҳсулотлар ишлаб чи­қаришган. Шу тарзда таркоқ ҳолда фаолият юритаётган хунарманду ко­сиб, темирчи ва бошқа тадбиркорлар

“Янги ҳаёт” хунармандлари

нинг бошини қовуштириб, янги ар­тел ташкил этиш госясини биринчи бўлиб қаршилик Ҳамро Қўчқоров ил­гари сурган эди.

Артел бир жамоа бўлиб, бир мақ­сад йўлида ишлашди ва у айнан қар­шилик хунармандларнинг жамоа шақ­лида бирлашиши туфайли илгарига қараганда кўп ва сифатли маҳсулот иш­лаб чиқариш, уни турли худудларда сотишни ташкил этишга сабаб бўлди.

Хуллас, Ҳамро Қўчқоровнинг таша­буси билан Қарши шаҳрида 1936 йил­да биринчи артел - “Янги ҳаёт” пай­до бўлди. Ушанда янги тузилма учун на ускуна, на йўл-йўриқ берадиган му­тахассис бор эди. Ҳамро Қўчқоров ар­тели оёққа қўйиш учун фақат хунар­мандларга таянди. Лекин уларнинг яғро­на мақсад сари бирлаштиришнинг ўзи бўлмади. Шу боис, у ўз госясини фойдали ҳамда даромадли эканлигига хунар­мандларни ишон­тириш зарур эди. У бу ишни қўнгил­дагидек амалга оширди. Бухоридан турли хом ашё келтирди. Тажрибали ва моҳир хунармандларни артелга жалб этди.

Артелда қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган асбоб-ускуналарни ишлаб чиқаришга катта аҳамият бериларди. Кейинчалик бу ерда уй-ўрғор буюм­лари тайёрлашга ҳам киришилди. Ма­салан, бел, кетмон, чоккарт, теша, болта, болға, ўроқ каби махсулот қўллаб ишлаб чиқарилган. Ҳозирги Қарши шаҳрининг Эски шаҳар қис­мидаги “Нуроний” ноҳисонаси ўрни ва орқа тарафи бўйлаб бир неча ўйлаб темирчилик мажмуалари барпо қилин­ган. Бу ерда арвалар яшаш, от туёғи-

га нағал қоқишдан тортиб турли меҳ­нат куруллари яшаш юмушлари бажарилган. Бундан ташқари артелда ба­ланд ҳарорат остида чўян эритилиб, қўйма чўян печлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Уша йиллари чўян печ­ларга эhtiёж нихоятда катта бўлиб, ар­телда уни қўп миқ­дорда тайёрлашга ҳаракат қилинган.

Артелга Толиб Бобоев, А.С.Корот­кин ва Аҳмад Турсунов раҳбар бўлиб ишлаган. Рус фуқароси Короткин бошлиқ бўлган 1950-йилларда печ­ларда алюмин метали эритилиб, оф­тобалар, идмш-товоқлар тайёрланган. Кейинчалик ёғоч кесиш ускуналари келтирилган, эшик, ром, мебел иш­лаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Кек­са кишиларнинг шаҳодат беришлари­ча, Қарши шаҳрида 1951 йилда пиш­шиқ гишт ишлаб чиқариш учун бир неча гишт пиширдиш ҳумдонлари бар­по қилинган. 1964 йилгача артеллар фаолият кўрсатди ва ўрнини янги са­ноат қорхоналарига бўшатиб берди.

Айтиш жоизки, артел ўша давр учун зарур бўлган жамоавий тузилма эди. Яқка тартибдаги хунармандларни

бирлаштиришдан мақсад эса уларнинг меҳнатини халқ хўжалигини ривож­лантиришга йўналтиришдан иборат бўлган. Бу тузилма шўро давлати сиёсати туфайли юзага келган бўлса­да, йирик-йирик саноат қорхоналари­миз пайдо бўлишига уларнинг туртки ҳисобланганини инкор эта олмаيمиз.

Бугун ҳам Қарши шаҳрида яқка тар­тибдаги хунармандлар, косиблар, те­мирчилар фаолияти қизгин давом эт­моқда. Мамлакатимиз мустақилликка эришган, ҳукуматимиз томонидан хунармандларга катта имтиёзлар бе­рилди. Улардан солиқ олиш бекор қилинди. Эркин фаолият юритишлари учун бизнес муҳити яратилди.

Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги катта тантана қилинаётган шу кун­ларда биз шўро даврининг қўйин ва ма­шаққатли кунларини бошдан ке­чириш ва замонавий ускуналарисиз ҳам аҳоли эhtiёжига мос махсулотлар ишлаб чиқарган артел аъзолари, хунармандларни бир эслаб қўйдик. Чунки машҳур адиб Абдулла Қодирий тили билан айтганда, мозийдан сўзла­моқ хайрлидир.

Жамол БОТИРОВ

«Qishloq hayoti» газетасига

2006 йил учун обуна бўлдингизми?

Газетанинг нашр кўрсаткичи — 144

МУЛОҲАЗА

Қўйтош кони Нурота тоғ тизмасининг Ғалла-орол тумани худудларидан ўтган қисмида жойлашган.

Олимпларнинг айтишларича, унинг пайдо бўлиши полизей эраси даврларига тўғри келарди. УгаТоёйдаги шахта атрофларидан III-IV-асрларда қазилган жой-

лар, тош болта, тош болға, тош чана сингари иш қуролларининг топилгани ҳам қоннинг тарихи олис ўтмишга бориб тақалишидан далолат беради. Тарихчиларнинг эътирофи айтишларига қараганда, Амир Те­мур ва унинг невараси Мирзо Улуғбек ҳукмронлик қил­ган даврларда, бу ерлардан қора бўёқ олиш учун мар­ганец, оқ бўёқ учун кўрғо­шин ва рух, яшил ҳамда қиз­ғиш бўёқ учун эса мис олиб кетилган.

(Давоми 2-бетда)

Ўчмас сабоқ

...996 йилда Маъмур ибн Мухаммад унча катта бўлмаган, аммо бой ва маданияти юксалган мамлакат — Хоразм тахтига ўтирди ва пойтахт этиб Урганчини тавлади. Унинг замонида айнан шу ерда «Мажлис уламо», деб аталувчи Академияни ташкил топди ва йи­рлик илмий марказ вужудга келди.

Унда Абу Райхон Беруний, Абу Али ибн Сино, Абу Саҳли Масиҳий, Ибн Хаммор каби қўлаб буюк алломалар фаолият кўрсатди. Академия Хоразмда илм-фан, жулмадан, тиббиёт соҳасининг гуллаб-ғанинасига катта имконият яратди.

Маъмур академиясида кейинчалик дунёнинг турли мамла­катларидаги катта-ю кичик илмий муассасаларда ўрганилган, қўлаб мил­б а л а р и кўлланима сини ўта-асарлар яратилди.

ки, бу билан ҳақли равишда фахрлансақ арзийди. Шулардан бири Исмоил Журжонийнинг «Захираи Хоразмшоҳий» китобидир. Яқинда маъzur асарнинг биринчи жилди ўзбек тилида чоп этилди.

Биз узок йиллардан бундан асар тадқиқоти ва таржимаси билан шуғулланган шарқшунос олим, филология фанлари номзоди Назруллоҳ Расулзода билан суҳбатда бўлдик.

— Аввало, аллома Исмоил Журжоний ҳақида маълумот берсангиз.

— Манбаларга қўра, Исмоил Журжоний XII асрда Хоразм­да яшаб ўтган. У шох Қутбиддин Мухаммаднинг шахсий та­биби бўлган. «Захираи Хоразмшоҳий» асарида таъкидлани­шича, Журжоний Хоразмга 1110 йилда келган. У воҳанинг иқлим шароитига эътибор бериб, унинг одамлар соғлиғига таъсирини ўрганди. Бу тадқиқот орқали у маъzur масалани Ўрта Осиёдаги олимлар орасида биринчи бўлиб кўтариб чиққан эди.

Исмоил Журжоний дори-дармонлар ҳақидаги «Қарободи­ни Хоразмшоҳий» асарининг муаллифи ҳамдир.

(Давоми 4-бетда)

ИНСОН ЎЗИНГ...

Ҳаётда ҳасад ўтидан ёмон нарса йўқ. Бундай кишилар ичида аланга олган ҳасад ўтини алам билан ўчириш чорасини излайди.

Иғво ва миш-миш тарқатиш, турли бўҳтонлар қилишга ту­шади. Ҳатто шу даражада ту­бунлашадикки, эскича ўқитиш, дуо қилдиришдан ҳам бир тас­кин излайди. Фақат гираз йўли.

Хасадгўйлик

ни танлаш билангина ҳасадчи сал ховуридан тушади.

Ҳасадгўйлик ва ўзаро ёмон муносабат инсонни бир-бири­га душман қилиб қўяди. Душ­манлик эса ўч олишга олиб ке­лади. Бир-бировага ҳамisha ҳасад билан эмас, балки ҳавас кўзи билан қараши ҳам инсо­нийлик белгисидир. Бироқ, қўп ҳолларда ҳасадгўй ўзининг би­ровага муносабатини қўролмас­лик ҳолатида намоён қилиб қўяди ёки кимингдир ҳаёти­даги бирон-бир ўзгаришини ғайритабиий қабул қилгавариши.

(Давоми 4-бетда)

Бир маҳалла, минг битта ташвиш

Шофиркон туман марказида Қалмоқон маҳалла фуқаролар йиғини раиси номига ҳар гал моддий ёрдам сўраб фуқаролардан 25-30 тагача ариза тушади. Ин­гин қошдаги комиссияга бағдай пайтда осон тутиб бўлмайд.

Негаки, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар учун моддий ёрдам сифатида ахратилаётган маблағ миқдори чегараланган. Аҳоли ўта ночор кишигина моддий ёрдам ола билади. Қол­ган аризаларча-чи?

—Улар, одатда, биздан хафа бўлиб кетишади, - дейди гап­нинг очигига кўчиб йигин раиси Хайрулла Журбаев. —Масалан, Муқаддас Ша­аризасига рад беришга тўғри ўтган йилда ёрдам берилган. Баъзи фуқаролар моддий ёрдамни бизга ҳар йили мунтазам бериб боришади, деган фикрда бўлишади. Бу – нотўғри тушунма. Чунки моддий ёрдамнинг чегараси бор.

Дарҳақиқат, айрим фуқаролар «Давлат боқоди», деган кай­фиятда юришади. Бу боқимандаликдан бўлак нарса эмас. Аммо у ёки бу сабаб моддий жиҳатдан ночор аҳолга тушиб қолган оилаларга кўмак беришга маҳалланинг қўли қалтакли қилаётгани ҳам айна ҳақиқат. Балки моддий ёрдам сўраб аризалар ёзи­лишига ишисизлик сабаб бўлаётгандир.

(Давоми 2-бетда)

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

ХАЛҚ БАНКИ СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ

Тақдир ҳазили

1970 йилнинг 1 апрелида икки хонадон бекалари Хайитгул ва Урозохларнинг кўчалик туғруқхонасига келтиришди. Вақти соати етиб, иккаласи ҳам қизлик бўлишди. Аммо чақалоқлар кўп йиллар, хархаша қиларди. Шундай пайтларда оналар ўзларича гумон-сираб: "Шулар тагин алмаштирилган бўлмасин", деб кўйишарди.

Буни қаранки, уларнинг шубҳалари рост бўлиб чиқди. Чунки бу орада туғруқхонадан шов-шувли гап тарқалди: "Уларнинг чақалоқлари алмаштирилиб, ҳазил қилинганди, нахотки оналар ўз гўдакларини топилмаган бўлишса". Бу овоза Хайитгул ва Урозох опаларнинг қулоғига ҳам етди.

Нимасини айтасиз, ананана дегунча, уч йил ўтиб кетди. Шундай бўлса ҳам бу икки оила кўй сўйиб, бир-бирига сарполар қилиб, тўй ўтказишди. Ҳатто ҳос бозм баҳона қизлар ўз оналарига қайтарилди.

Уч яшар қизалоқлар - Зумрад билан Холида янги оила ҳамда онага қўйишарди. Катта қилган меҳрибон оналари томон талпинишарди. Оқибат ота-оналар қизларни тагин алмаштиришга мажбур бўлдилар...

Ҳа, ҳазил кўнида ҳамширанинг қилган ўринсиз қилиғи туфайли Қумқўрган туманидаги Сафар Бойматов номли ширкат хўжалиғи Карсақли ҳамда Қумқўрган участкаларида истиқомат қилаётган икки оиланинг фарзандлари алмаштирилганига ҳам, мана, 35 йил тўлди. Улар ҳозирда ҳам худди эгизаклардай бир-бирлариникига бориб-келиб туришадди. Шу муддат ичида Холида шифокор, Зумрад ўқитувчилик касбини эгаллади.

Тақдир ҳазилидан энди Хайитгул ва Урозох аялар ҳам, бошқалар ҳам афсусланишмайдилар. Бу оилаларнинг тўй-ҳашамлари бир-бирисиз ўтмайди.

Уша чақалоқлар энди севимли аёл, меҳрибон она, дилбар келин. Хайитгул ва Урозох аяларнинг фарзандлари, юздан ортик неваларли туғишганлардай кадрдон. Улар бир-бирлари ҳақида сўзлаганда тилларидан бол томади. Буни чиндан қон-қариндошлик, деса арзийди. Демак, ана шу ахиллик, иноқлик келажакда ҳам илди эйтиб, гуллаб-яшнаб туриши шубҳасиз.

Муҳаммаджон БЎТАЕВ

"Тико" минмабсиз, дунёга келмабсиз...

Каримбойнинг гулдай хунари, бинойидай рўзгори бор эди. Астойдил ҳаракат қилганинг қўлига пул тушар экан. Сармоси "бўя" кўрсатди-ю унда тадбиркорликка ҳавас уйғонди. Шарбат ва томат тайёрлайдиган цехни эрзон гаровга сотиб олди. Бироқ ишқ бошқа, ҳавас бошқа, деганларича бор экан. Қаражати кўп бўлди-ю даромадининг чўғи ўчиб кетди. Каримбой "жингиртоб" бўлди.

Шукр қил, шойилма, му-сулмончилик ҳам аста-секин, - деди кўшниси Ашур тоға. - Иш ўрган, ҳаммаси яхши бўлади.

Каримбой кўнмади. "Ўғлимга ҳовли-уй соламан", деб олиб қўйган 10 сотихча келадиган ер майдонини бор эди. Цехни ва шу жойини сотиб, "Тико" оламан, деган

ҳаракатга тушиб қолди. -Эй, бола, сотма, - деди Ашур тоға. - Етти ўлчаб, бир кесгин, ҳали ишинг юришиб, бойиб кетсанг, ўша машинани олсан.

Кўйинг энди, отагинан, насихат қилаверманг, - деди Каримбой Ашур тоғага. - "Тико" минмабсиз, дунёга келмабсиз. Айтганини қилди - "Тико" сотиб олди. Кўчадан "Тико"си ўтса, орқасидан чанг кутариладиган бўлди. Ашур тоға юрак ҳовучлаб юрди. Кейин... Каримбой ҳовлиқиб юриб, қўшини туманда бир сигирни уриб юборди. Жониворнинг эгасига томон тўлади. "Тико"сини устага кўрсатиб, катта пулга тушди.

Ашур тоға энди насихат қилмай қўйди - чўчиди, "Ўзига инсоф берсин", деди. Бироқ, икки-уч ой ўтиб, Каримбой "Тико"си билан юк машинасига тўқнашиб кетибди, деган совуқ хабар тарқалди. Хайитов, жабр кўрганлар бўлмади. -Ҳозир қишлоқда бир ишбилармон шарбат цехини юргизилди. Ишлари ёмон эмас. Яна бир омади чоған одам 10 сотихча келадиган ерга уй тиклаб, "ховли тўйи қиламан", деган ўтди. Кимлардир машина олишяпти, бир текис миниб юришибди. Каримбойнинг "Тико"си йўқ, афсус... Буюрмаса, қийин экан-да. "Кўй, ҳафа бўлма, ҳаммаси яхши бўлади", деб ҳалиям Ашур тоға унинг елкасига қоқиб, тасалли бериб туради.

Ғолибжон АБДУЛЛАЕВ, Андижон вилояти.

Антиқа савдо

Бу воқеа сал илгарироқ бўлган. Саттор ака "ЗИЛ" машинасини хайдайти. Сурхондарёдан Тошкентдаги қасбоблар учун семиз қўйлар олиб боради.

Тошкентдан бундай қайтаётганди. Қашқадарёнинг Дехқонбодига келганда, дастда соқолли киши қўл кўтарди. Тўхтади.

- 17 та ашагим бор. Денов бозорига олиб борсангиз, 60 минг сўм бераман, - деди ўрта яшар киши, соқолини силлаб.

- 80 минг берасиз, - деди Саттор ака.

- Майли, - деди соқолли. Машина қузовига 17 та ашар ортдилди.

- Кабинкага киринг, - деди шофёр. Қузовда кетмасам, бир-бирини еб қўяди бу ашаклар, - дея соқолли қузовга чиқди.

Машина юра бошлаши билан секин орқадан тушиб қолди: - Кишлоқнинг ҳамма ашагидан қутулдим. Экинларни пайхон қилиб ташлади-ей. Яхши бўлди-да...

Машина тонг қоронғисига Деновга етиб келди. Саттор ака мол бозорининг тўрига машинани хайдаб борди. Тонг ёришган. Кабинадан тўйди.

- Хў-у, соқолто-ой! - бақирди Саттор ака.

Хеч ким "ҳа" демеди. Қузовга саркаб чиқди. Соқолтой йўқ, Юраги "шува" этди. Эшакларнинг оёғи остига қаради: йўқ. Эшаклар бир-бирини тишлайвериб, қўп-қизил конга ботирган. Икки кўз ҳам синиб кетибди. Яна қизил конга бўялган. Ҳамма томон дахшатли ифлос. Бадбўй хидга чидаб бўлмайди. Конга ботган ашакларни ким сотиб оларди?!

- 10 минг бўлади... Чекни тўланг! - деди бозор чекчиси. Саттор ака тишини қайради:

- Эшак! Эш-шак! Уҳ-х, аша-ак!!

Ҳамма хайрон қараб турарди...

Менгнор ОЛЛОМУРОВОВ

(Боши 1-бетда) -Йўқ, - дейди маҳалла раиси Х.Жўраев. -Биласизми, ақлли, эс-хушли киши ҳеч қачон ишсиз юрмайди. Дангаса, ялқов одамларгина бирор бир ишнинг этакидан тутишмайди. Иш ўринлари масаласига келсак, биз "Бандлик" дастурига кўра ҳозирдаёқ 13 та янги иш жойи барпо қилиб режани бажарганмиз. Худудимизда 29 та тад-

ҳолва деган билан оғиз чўчи-майди. Биргина шу маҳалладан қирқ нафар одам Россияга мардикорлик қилгани кетган. Масалан, Х.Олимжон кўчаси, 21-уйда яшовчи Г.Абдиеваннинг билдирув хатидан маълум бўлишча, хонадоннинг бир эмас, тўрт аъзоси вақтинча ишсизлиги сабабли ҳозир Россияда. Агар маҳалла ҳудудиде айна кезде ўрта мактабнинг 9-синфини би-

ла фуқаролар йиғини идораси жойлашган бино атиги битта хонадан иборат. Йиғин маслахатчиси учун эса анча олдига жойлашган милиция таянч пунктдан жой ажратилган. Фуқаролар маҳалла, деганда кўримсиз ва таъмир-талаб эмас, кўркам ва замонавий бинони кўз олдидан келтиришлари тайин. Ўз муаммосига ечим излаб, ташвишимни енгил қилишадилар.

Бир маҳалла, минг битта ташвиш

биркор фаолият кўрсатапти. "Шаҳзод Нурғиз ўғли" савдо ишлаб чиқариш фирмасида 50 нафардан зиёд хотин-қиз меҳнат қилапти.

Агар йиғин ҳудудиде 2003 аҳоли, 528 та оила яшаётгани, қолаверса, маҳалла Шо-форконнинг қоқ марказида жойлашгани инобатга олинса, бу ерда тадбиркорликни ривожлантириш ҳаётий зарурат экани яққол сезилади. Тўғри, маҳаллада ижтимоий ҳимоя маркази очилди, янги қўшимча иш ўринлари яратиш мўлжалланаяпти. Бироқ,

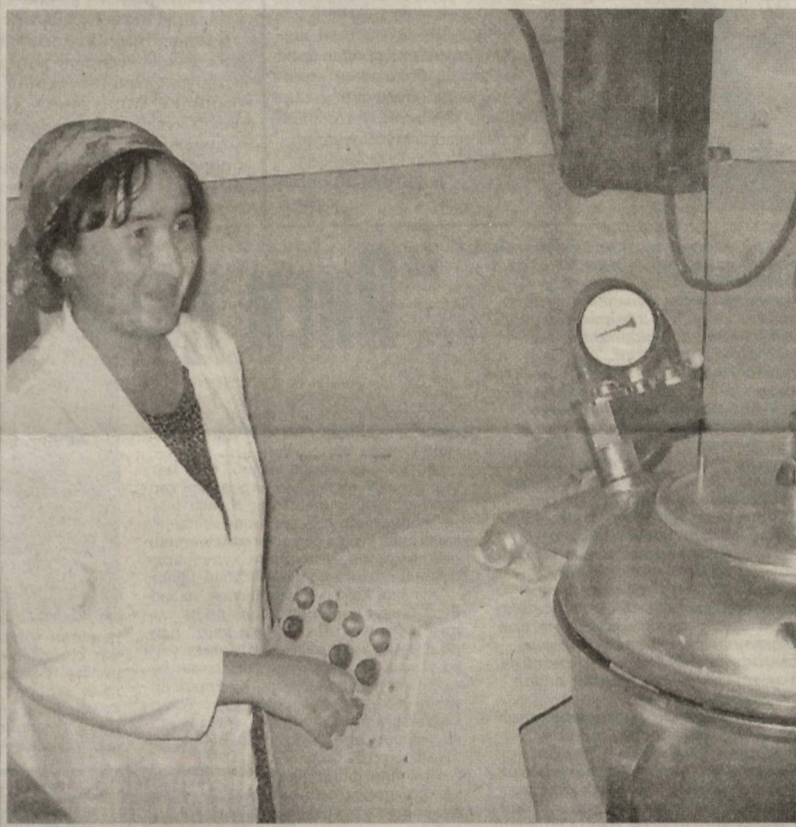
тирган ёшлардан 25 нафари коллежларда ўқиётгани инобатга олинса, уларбоп иш ўринлари яратиш ҳақида ҳозирдаёқ ўйлаш керак эмасми, деган савол туғилади.

Жорий йилда воёга етмаганлар томонидан бирорта ҳам жиноят содир этилмаганини, ёшларни спортга жалб этиш борасида муайян ютуқларга эришилётганини эътибордан соқит қилмаган ҳолда, маҳалла нуфузини янада ошириш ҳақида ҳам ўйлаш керак, назаримда. Гап шундаки, туман марказидаги маҳал-

деган умидда маҳалла фуқаролар йиғини биносига остана хатлаб кирган киши маҳалланинг ўзи ёрдамга эҳтиёж-мандлигини кўрса ҳафсаласи пир бўлмайми?

Ўйлаيمизки, туман ҳокимлиги ва бошқа мутасадди ташкилотлар масаланинг шу жиҳатларини ҳам ўйлаб кўришадилар. Зеро, ўз биносига, қўлай шарт-шароитга эга маҳалла фуқаролар йиғинининг фаизи ҳам, иши ҳам бўлакча бўлади.

Истам ИБРОҲИМОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

Денов туманидаги Бахриддин номли фермер хўжалиғи қошида сутни қайта ишлаш цехи ишта туширилди. Ҳозир бу ерда 3 турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, ички бозорда сотилмоқда.

СУРАТДА: цех ишчиси Нодира Содиқова.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

(Боши 1-бетда) Эҳтимол, бу бўёқлар Самарқанд шахрига асрлар буйи кўрк ва салобат бағишлаб турган мовий гўмбазларнинг нилғи қошинларига сайқал бериш учун ишлатилган бўлса не ажаб...

Кон атрофидаги Толлисой, Каримсой, Уғатсой, Чўқурсой, Совруқсой тоғ рельефини хийла парчалаб туради. Тоғ ён бағирларида ўрқач-ўрқач сланец қатламлари, гранит ва кварцли жинслар қалашиб ётибди. Дастлаб академик Ҳабиб Абдуллаев, сўнгра академик Иброҳим Ҳамробоев бошчилигидаги бир гуруҳ геолог олимларимиз томонидан ўтган асрнинг 20-30 йилларида олиб борилган геология-кидирув ишлари натижасида бу ерларда вольфрам, молибден, волластанит, гранит, висмут, қалайи, руҳ, кадми, кимбо, кварц, оҳақтош, кварцит (сумтош), дала шпати сингари кўплаб фойдала бойликларининг катта-катта захиралари борлиги аниқланган. 1936 йилдан бошлаб қилиқ-қилиқ артеллар ташкил қилиниб, руда қазиб олишга киришилган. Кекса қончиларнинг ҳижоқ қилишларича, ўтган асрнинг 50-йилларида қадавр шахталарда "лампа чирок" ёруғида, бургу ва болга-лар ёрдамида қўлда руда қазиб олинган ҳамда белкуракларда орттилиб, замбил-галтакларда ташилган. Вагонларни эса шахтадан елкада итариб чиқишга тўғри келган. Фақат 50-йиллардан кейингина ҳаво босими остида ишлайдиган махсус руда ортиш агрегатлари, рудани бир жойдан иккинчи жойга суртиш механизмлари, замонавий қончиллик ускуналари, дизеллик двигателлар, махсус эриткичлар, янги техниклар билан ишлашга ўтилдики, бу иш учун-мини кескин ошириш, қончилар соғлиғини муҳофаза қилиш, меҳнат ва дам олиш

шароитларини яхшилашга ҳизмат қилди.

Қўйтош қони қонлар мажмуи сифатида 1943 йилнинг июнидан фаолият кўрсата бошлади. Дастлабки йилларда 70-80 киши ишлаб, йилига 80-100 тонна вольфрам концентрати олинган бўлса, кейинча-

автомобил ишлаб чиқариладиган металл қорилмаб қилинса, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг чидамлилик даражаси 4-5 баробар ортади. Гранит яшироқ ва қаттиқ тош қўрғинида бўлиб, у асосан бино ҳамда иншоотларни безашда ишлатилади. Ундан безакли, ялти-

ТААССУФ

Кўзбўямачилик ортидаги манфаат

Сўнгги пайтларда мамлакатимизда манзилларни туташтирувчи йўлларга жуда катта эътибор қаратилмоқда. Бунинг натижасида йўлларимиз раванлашиб, мушкулликни енгиллашиб, узогимиз яқинлашаётгани барчамизга яхши маълум. Бугун эски, ўнқир-чўнқир кўчалар ўрнига барпо этилган янги, ҳар томонлама қўлай йўллардан юрарканмиз, беихтиёр кўнглимизда йўлсозларимизга, уларнинг меҳнатларига нисбатан ҳурмат янада ортади.

Аммо, таассуф билан айтиш керакки, "Ўзав-тойул" давлат акциядорлик компаниясининг кўйи тизимидаги корхоналари томонидан республикада умумий фойдаланиладиган автомобил йўлларини тақомиллаштириш, лойиҳалаш, қуриш, таъмирлаш ва қайта тиклаш ишларини амалга ошириш чоғида белгиланган қондаларга рияз қилмаслик каби қамчиликлар ҳам мавжуд. Бундай ҳолатлар Республика Бош прокуратурасининг "Бюджет тизими тўғрисида"ги қонун ҳамда Президентимизнинг "Умумий фойдаланиладиган автомобил йўллари қуриш ва улардан фойдаланиш бошқаруви тизимини тақомиллаштириш тўғрисида"ги Фармони юзасидан ўтказ-

Қашқадарё вилояти, Китоб тумани йўллардан фойдаланиш-таъмирлаш пудрат корхонаси бошлиғи А.Мирзаев эса бош ҳисобчи М.Мамбетов билан ўзаро келишиб, ишчиларнинг 7,1 миллион сўмлик иш ҳақларини ноқонуний равишда "Корнер" савдо фирмасига ўтказиб юборган.

"Ўзйўлмашсервис" корхонасининг мансабдор шахслари ҳам айнан шу йўл билан чўнтакни қаппайтириш пайида бўлишган. Яъни улар бажарилган ишлар ҳажми юзасидан тузилган диллономаларни қалбақлаштириб, 117,2 миллион сўмлик бажарилган ишларни қўшиб ёзиб, ушбу пулларни шахсий эҳтиёллари учун ўзлаштиришган.

Бундан ташқари, тизимнинг баъзи корхоналари мансабдор шахслари томонидан суд қарорлари билан хатланган мулкларни қонунга зид равишда бериб юборилиши ҳолатлари ҳам маълум бўлди. Худуди шундай ҳол Шайхон тумани йўлдан фойдаланиш корхонаси соёқ бош ҳисобчиси Қ.Эргашев томонидан содир этилган. У уч ярим миллион сўмлик моддий бойликларни кимларгадир бериб юборган.

Умуман олганда, тизимга қарашли корхоналарда ўтказилган текширишларда мансабдор ва моддий жавобгар шахсларнинг товар-моддий бойликларни ўзлаштириш йўли билан талон-тарож қилиш каби жиноятларга йўл қўйишга ёлғизлик аниқланиб, уларга нисбатан тегишли таъсир чоралари қўлланилмоқда. Бунга текширишлар натижасида прокуратура органоли томонидан қонунсиз қарор ва буйруқларни бекор қилиш ҳақида 57 та протест келтирилганини, аниқланган қонунбузилиш ҳолатларини бартафга этиш ҳақида 107 та тақдирнома киритилганини, 37 нафар мансабдор шахснинг қонунбузилишига йўл қўймастик ҳақида огохлантирилганлиги, 621 нафар шахсга интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарлик қўлланилганлиги, айбдорлардан 15,2 миллион сўмлик моддий зарар ундирилганлиги, етказилган 174 миллион сўмдан зиёд қўрғин қўрилиш ҳолатлари ҳамда жиддий қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан 21 та жиноий ишлар қўзғатилганини мисол қилиб келтириш мумкин.

Қалбақлик, қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик эртаими-кечми фош бўлиши муқаррар. Бу ҳаёт ҳақиқатини ҳеч ким унутмаслиғи лозим.

Ғайбулла МАВЛОНОВ, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жаҳмиат ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш бошқармаси катта прокурори, 1-даражали юрист.

Банкротлик чикиш йўли борми?

айни пайтда нафақага чиққан фуқаролар, мутахассислар қон раҳбарларнинг тез-тез алмаштирилиши, бу соҳадан йироқ қилинларининг раҳбар этиб тайинланиши, дея жавоб беришадилар.

1995-2002 йилларга келиб қондаги ишларга пугур етди, шахталарни сув босди, захланди, қулаганлари ҳам учради. Техника, механизмлар, дизеллар қаёққадир гоий бўлди. Катта-катта цехлар харобага айланди.

1994 йили республика ҳукумати қарорига кўра, қондаги иш қумматбах санат хомашёси волластанит қазиб олиш, уни қайта ишлашга йўналтириш лозим эди. Бу борадаги ишлар бошлангича бошлангичди-ю, левкин охирига етказилди. Хатто 1997 йилда миллий банкдан 4 миллион АКШ доллари миқдорда кредит олинди, махсус фабрика қурилишига киритилди. Сўнг волластанитга харидор топилмади,

Кейин ҳукумат комиссияси тавсияси билан Қўйтош қони санацияга тортилди. Афсуски, яна ишонч оқланмади. Тасдиқланган бизнес режага асосан 9 ойда руда сотишдан мўлжалланган 900 миллион сўм ўрнига 100,8 миллион сўм кирим бўлди. Ёки бу ишлардан корхона белгиланган 169,3 миллион сўм фойда ўрнига 85,4 миллион сўм зарар кўрди. Корхона гарданида иш ҳақининг ўзиндан бугун 103 миллион сўм қарздорлик бор. Тўққиз ойлик ташқи бошқарув пайтида корхонанинг ташқи қарзи 164 миллион сўмдан ортди. Ана шулар боис ташқи бошқарув фаолияти қоникарсиз, деб топилди ва санация муддатидан олдин тугатиш, корхонани банкрот, деб эълон қилиш зарур, деган хулосага келинди.

Шундай қилиб, қон тизимида ишлаб чиқариш жараёнининг тўхтагани ҳам бир йил бўлапти. Айна пайтда Қўйтошликларни ҳаётий саволлар

ҳол юз берди: вилоят ҳўжалик сўдининг 2004 йил 6 январдаги ҳал қилувчи қарори билан Қўйтош қони банкрот, деб эълон қилинди.

Ҳўш, шундай катта корхона нега бугун банкротликка юз тутди? Бу саволга қонда ишлаган,

деган баҳона билан қурилиш тўхтаиб қўйилди. Бу даврда қорхонанинг қарзлари янаям қўлайиб, 800 миллион сўмдан ошиб кетди. Рельсар, кабеллар, металл конструкциялар, швиллерлар, компрессорлар, автоқоғлач ва автомашиналар-гача сотилди.

Шу ўринда қонга россиялик ишбилармонларнинг қизиқиш қолганликларини ҳам айтиш жоиздир. Умуман, қоннинг келажакига шубҳа билан қарашга асло асос йўқ. Мутахассисларнинг фикрича, қондаги умумий захиранинг ярмига яқини қазиб олинган. Иккинчидан, 60-йилларнинг бошида вольфрам-ли-молибден қони топилган эди. Фойдали қазилманинг бир қисми қазиб олинмасдан қон консервация қилинди. Учинчидан, Қўйтош вольфрам ишлаб чиқариш сановатида ҳали салмоқли ўринчи эгаллаб турибди...

Булр эса Қўйтош қонининг ишлаб чиқариш жараёнининг тўхтагани ҳам бир йил бўлапти. Айна пайтда Қўйтошликларни ҳаётий саволлар

Кўлига кетмон ушлаган

ер билан тиллаша оладиган деҳқонгина заминга соҳиблик қилса, она туПРОҚ бор саховатини инЪом этади

(Боши 1-бетда)
Ариза бердим, иш стажим етарли, маълумотим ўрта махсус, режаларни бажаришда ҳам менга ўн бал нақд, битта лойиҳага етadиган тракторим бор. Мулкдор бўлишга умид боғлаб турибман.

Худудимизда 38 та фермер хўжалиги бор, - дейди Балиқчи туманидаги собиқ "Намуна" ширкат хўжалиги бош пудратчиси Тўхтасин Мамадинов. Уларнинг қандай қилиб фермер бўлганликларини беш қўлдек биласиз, энг унумдор ва елкасида суви бор ерлар уларники. Насосдан сув ичадиган, тош-лоқ ерлар эса бизга ўхшаганларга қолган. Бунисига ҳам майли. Яхши деҳқонлар четга чиқиб қолди, бошқа томонларга равона бўлишди. Мен ҳам шу кайфиятга тушиб қолган эдим. Деҳқон докторга ақл бўлмайди, соҳандага соҳни қандай чалишни ҳам ўргатамайди. Шундай экан, нега ҳақиқий деҳқон ернинг эгаси бўлмас экан. Бугун мамлакатимиз раҳбари томонидан бу борада адолат таъиниди шу юриштир қарорлиги таъинланганлиги кўнглиمنى тоғдек кўтарди. Демак, қўлига кетмон ушлаган, ер билан тиллашадиган кишилар ер эгаси бўлади. 53 гектарлик далага ишлаб чиқилган лойиҳа бўйича мен ҳам

ариза бердим. Ноябр ойининг 20 кунда вилоят бўйича ҳар битта лойиҳага тушган ариза ўртача 0,6 тани ташкил этган бўлса, бугунги кунда бу кўрсаткич 3 тадан ошди. Фермерчилик ҳаракатига мутасадди бўлганларнинг сўзларига қараганда, аризалар соҳни ҳар кун 300-350 тага кўпаймоқда. Ишонинг бу қадар ижобий томонга ўзгариши, аввало, мамлакатимизда деҳқонга бўлган эътиборнинг янада кучайганлиги бўлди.

Президентимизнинг 2005 йил 8 ноябрдаги 215-сонли қарори қабул қилингандан сўнг ташкил этилган тугатиш комиссиялари раисларининг икки бора ўқув семинари бўлиб ўтди. Бундай ташкилий ишлар ҳар бит туманда икки-уч мартадан ўтказилди. Фермерчилик устаси Президент Фармонлари, Вазирилар Маҳкамаси қарорлари, бошқа меърий ҳужжатлар аввал фақат тугатилаётган хўжаликларнинг идораларидагина қўйилган эди. Энди эса бундай ҳужжатлар ҳар бит аҳоли гаўжум жойларда, гузарларда ҳам бор. 17 та ташвиқот гуруҳи эса танлов бошлангунча қадар фаолиятини давом эттирди.

Қобилжон АСҚАРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Почорликдан мулкдорликка

Жондор туманидаги собиқ Ибн Сино номли ширкат хўжалигида бултур пахта тайёрлаш давлат шартнома режасини бажариш чўнонам қўзилди, асти қўверинг.

Вилоят ва туман сўз билан иш бirlишини аллақачон таъминлаб қўйган паллада хўжаликнинг тошбақадек иминиллаб қолиши шу жамоа деҳқонларининг ўзларига ҳам оғир ботди. Мазкур ширкат ўрнида танлов асосида фермер хўжаликлари ташкил этилди. Натижаси дарҳол кўзга ташланди. Уша худудда деҳқончилик қилётган фермерлар бу йил шартнома режасида қўздан тугтиланидан 350 тонна кўп пахта етиштирилди.

Чўда 60 гектар еримиз бор эди, - дейди шу тумандаги собиқ "Гулистон" ширкат хўжалигида бош пудратчи бўлиб ишлаган Неймат Жўмаев. - Очиғи, эгпай олмадик. Уша ерда урта фермер хўжалиги тузилган, пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Бу ер ўз эгасини топганидан, албатта.

Фермер кечани кеча, кўндунни кўндўз демай ишлайди, - дейди шу ерлик яна бир деҳқон Аскар Сулаймонов. - Ширкат хўжалигида манфаатдорлик масаласи ҳам ўзига яраша. Шу боисдан ҳам мен ширкат хўжалигимиз ўрнида фермер хўжаликлари тузилишини маъқул, деб биламан.

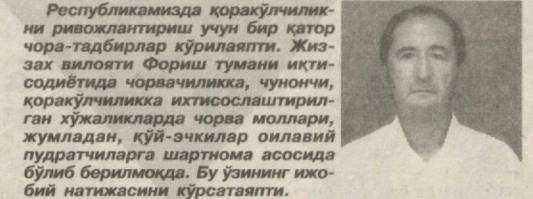
12 гектар ерим бор, - дейди М.Торобий номли ширкат хўжалиги худудда деҳқончилик қилётган фермер Бақо Бокчиев. - Ширкат хўжалиги тугатилишини эшитиб яна ер олиш ҳақида танлов комиссиясига ариза топширдим. Лойиҳага мендан ташқари яна ўн нафар давogar бор. Учаласини ҳам ўзимга муносиб «рақиб», деб биламан.

Бухорода биринчи бўлиб Ромитан тумани ёппасига фермерчилик ҳаракатига қўшилган. Утган олти йил давомида фермерлар мўл ҳосил етиштирибгина қолмай, хом ашё танларини арзонлаштириш эғини ҳам қилдилар. Кейин Қоровулбозор тумани фермерчилик ҳаракатига қўшилди. Бу йил эса вилоятдаги кам рентабелли, зарар кўриб ишлаётган 50 та ширкат хўжалиги ўрнида 3650 фермер хўжалиги тузилди. Шу ўртада тақдослаш учун мисол. Бундан 9 йил аввал вилоятда пахтачилик соҳасида атиги 351 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатган. Уларнинг ялли ҳосилдаги улushi 3,5 фоиз атрофида бўлган. Бу йил эса вилоятда етиштирилган пахтанинг 64 фоиздан кўпроғи фермерлар ҳиссасига тўри келди. Президентимизнинг шу йил 8 ноябрдаги 215-сонли қарорининг мазмун-моҳиятини яхши англаган бухоролик деҳқонлар "Ер эгаси эртага мен бўламан", деган ишонч билан танлов комиссияларига ариза топширдилар. Уш набатдаги жойлардаги танлов комиссиялари даъвогарларнинг имкониятларини ҳар томонлама ўрганиб, тендерни адолатли ўтказиш чора-тадбирларини кўришарди. Жойлардаги жамоатчилик Кенжаси аъзолари комиссияларга ўз ҳулосаларини бериб, бу муҳим ҳараёнинг ҳолис ва ҳаққоний ўтишига кўмаклашарди.

Ширкат хўжалигида ишлаб келганлар тақдирини нима бўлади, деган савол кўпчилики қизиктириши табиий. Жавоб ўрнида айтиш жоизки, улар танловда қолиб қикқан фермер хўжалигида ишлашди. Улар билан фермер ўртасида меҳнат шартномаси тузилди. Бу ишга бўлган муносабатини ҳам ўзгартаришни тақдос этади. "Гулистон" ширкат хўжалигида ана шулар ҳўсусида тушунчалар берилди.

Қишлоқларимизда ҳалол меҳнат ортидан рўзгор тебратадиган фидойи инсонлар кўп. Уларга иш ўринлари топиб бериш, ҳақ-хўқуқларини бузмаслик, орзу-армонларининг ушлайишига қўлай муҳит яратиш масъулияти эндиликда фермерлар зиммасига тушади. Фермер бўламан, деган киши масаланинг ана шу жиҳатларини ҳам тош-тарозига солиб кўргани маъқул, назаримизда.

Истам ИБРОХИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Республикамизда қоракўлчиликни ривожлантириш учун бир қатор чора-тадбирлар кўриляпти. Жиззах вилояти Форш тумани икки-сидибтида чорвачиликка, чўнончи, қоракўлчиликка икхтисослаштирилган хўжаликларда чорва моллари, жумладан, қўй-эчкилар оилавий пудратчиларга шартнома асосида бўлиб берилмоқда. Бу ўзининг ижобий натижасини кўрсатапти.

Ширкат хўжаликларида қўй-эчкилар 2005 йил 1 октябр ҳолатига кўра қарий 182 минг бошни ташкил этади. Уларнинг 93,5 минг бошдан зиёди совлиқлардир, - дейди туман

қилиб боқиш учун уларга зарур ветеринария хизмати кўрсатиш лозим. Акс ҳолда, кўзланган натижаларга эришиб бўлмайди. Чўнки, касал жонивордан соғлом насл, қимматбаҳо жом

ашё ҳам олиб бўлмайди. Бу борада ширкат хўжалигида қандай ишлар амалга ошириляпти?

Самарқанддаги ветеринария илмий-тектириш институти билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйганимиз, - дейди хўжалик бош ветеринария вазири Бахтиёр Гаффаров. - Шартнома асосида лицензияга эга дорихоналардан мутахассислар маслаҳатига кўра дори-дармонлар, турли эмламалар учун вакциналар олинмоқда. Туберкулез, Бурцелёз, Гельментоз каби касалликларга қарши профилактик ишлар олиб боришмоқда. Мутахассислар отарларда тез-тез бўлиб, қўйларни ветеринария кўригидан ўтказишмоқда. Чўнонларга, пудратчиларга йўл-йўриқ ва маслаҳатлар бериб келинмоқда.

Бухоро ёки Навоийнинг жашон бозорини забт этган мажхўр сур - қоракўл териси навларини ҳаммамиз яхши биламиз. Бу ноёб тери навлари дунё бозорларида жуда қиммат

асосан қудук ва яқин ердаги булок сувларидан сугорилмоқда. Энг олис отар 70-80 километр узоқликда жойлашган. Қоракўл қўйлари асосан тунда ўнлаб километрга йўл босиб қоқилади. Бу боғеён йиллардаги янтоқ, шувоқ, қовул, қаврак каби витаминга бой ўсимликлар қўйлар учун қони фойда.

"Форш" ширкат хўжалигида суный қочириш пункти фаолият юритмоқда, - дейди биз билан сўхбатда ассимина-

Норкул МАМИРОВ

Қишлоқ ҳаёти

ҚАШҚАДАРЁ ТОМОНЛАРИДА

Ноз-неъматлар шаҳарликлар дастурхонига

Қашқадарёликлар пойтахт аҳолиси дастурхонига 160 тоннадан ортиқ картошка, пийв ва бошқа қишлоқ хўжалик махсулотлари жўнатдилар. Бу ноз-неъматлар пойтахт бозорларига вилоятнинг Чирчиқ, Қамаш, Қарши, Деҳқонобод, Яққабоб, Қасби туманларидан етказиб берилмоқда.

Спорт жиҳозлари тақдимоти

Китоб туманининг Сариев қишлоғидаги болалар спорт мажмуасида республика "Болалар спортини ривожлантириш" жағмармаси томонидан спорт жиҳозлари тақдимоти ўтказилди.

Тақдимот маросими юртимизда болалар спортини ривожлантириш, ёшларни ҳар томонлама чиниктириш ва баркамол этиб воғега етказиш учун қилинаётган саъй-ҳаракатларнинг бир кўринишидир, - дейди жағмарма вилоят филиалининг директори Б.Авазов. - 10 миллион сўмлик спорт жиҳозлари спорт тўғарақларини мунтазам йўлга қўйиш, қишлоқ болаларининг ёппасига спорт билан шуғуллашишларига имкон яратди.

Шунингдек, вилоятдаги яна 8 та мактаб қошида қурилган спорт залларига 56 миллион сўмлик турли спорт жиҳозлари топширилди.

Фахриддин БОЗОРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ООО "PAKIZA SILK PRODUCTION" (ИФН 205161306) сўбшоеат об ўмьеншени Уставного фонда с 35547324 сум до 9992357,84 сум. Претензии принимаются в течении двух месяцев со дня опубликования объявления по адресу: 700125, г.Ташкент, М.Улугбекский район, ул.Ходжаева, 25. Тел.: 189-13-39.

Информация о намерении приобретения пакета акций в количестве 31125 шт., что составляет 40 % от Уставного фонда. Инвестор: СП "Rotstar", Эмитент: АО "Ситора-автобозор". Адрес эмитента: г.Бухара. Акции безналчине.

ЧФ "UMID-RIELT-BIZNES" М.Улугбекского района г.Ташкента (код по ОКПО 18582178) ликвидирруется. Претензии принимаются в течении двух месяцев со дня публикации объявления. Тел.: 397-41-54.

ЧФ "NODIR-MUXLIS" реорганизуется на ООО "NODIR-MUXLIS" Чиланзарского района г.Ташкента (код по ОКПО 18107572). Претензии принимаются в течении одного месяца со дня опубликования объявления по адресу: Чиланзарский район, Ц.кв., тор.ряд В-3-В-4. Тел.: 173-02-51.

ОАО "O'ZENERGOTA MINLASH" имеет намерение приобрести акции ОАО "ENERGOMPEKS" располженного по адресу: г.Ташкент, ул.Хорезмская, 6, в количестве 4782 шт. простых именных, что составляет 73,99 % к общему объему Уставного фонда общества.

В соответствии с Постановлением Центра по координации и контролю за функционированием рынка ценных бумаг за № 1127-1 от 18.04.2005 г. физическое лицо Рахманов Адил раскрывает информацию о намерении приобрести 100 000 (сто тысяч) штук простых именных безналчине акций ОАО "Автотехинзмат" Самаркандская область, расположенного по адресу: Самаркандская область, г.Самарканд, ул.С.петамена-157, что составляет 18,75 % от Уставного фонда.

бохланади. Уларнинг қизғиш, тилла рангда товланиши кишини хайратта солиши шубҳасиз. Форшда, асосан, қора рангли қоракўл қўйлар боқилмоқда. 2005 йилда "Форш" ширкат хўжалиги чорвадорлари 2 минг дона сифатли қоракўл тери топширдилар. Бир дона терининг бозор нархи 4-5 минг сўм атрофида сотилди. Мутахассисларнинг эътирофи айтишларича, қоракўл терининг "Жақот", "Қалами гул", "Ковурга-симон", "Ясси гул" каби навларига талаб катта. Харидор - "Бухоро қоракўли" очик турдаги акционерлик

тор Комилжон Шокиров. - Яқинда ушбу хўжаликда амалий семинар бўлиб ўтди. Унда хўжалик раҳбарлари, ассиминаторлар, бош зоотехниклар, вилоят "Қоракўл" бирлашмаси бошқаруви раиси А.Алимов, Республика "Қоракўл" компанияси раиси ўринбосари Кенжа Мадаминовлар иштирок этдилар. Келгусида қилинадиган ишлар юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланди.

Ширкат хўжалигида оилавий пудратчи Эргаш ака Мўминов каби заҳматкаш, тиниб-тиничмас чўнонлар кўп. Унинг қарамогига 513 нафар бош совлиқ

боқилмоқда. Заҳматкаш чорвадор ҳар хўжалик йилида давлат режасини муттасил бажариб келмоқда.

2006 йилда, насиб қилса, 500 нафар қўзи олмақчимиз, - дейди Эргаш ака.

Эргаш ака қўй ортидан юриб, сунғи яйловларда қотган донгдор чўноқ, 45 йилдан буён мана шу боғеён яйловларда жониворлар билан тиллашади. Фарзандлари ҳам ўзи каби меҳнатсевар, фидойи. Очиқбой, Холмуродлар ота изидан бориб, ундан чўноқ тағини олдидлар. Хўжаликда оилавий пудрат бош чўнонлари - Шодимурод Закиев 2005 йили 484 бош совлиқнинг ҳар юзидан 116 тадан, Ҳақимбой Ниезов эса 490 бош совлиқнинг ҳар юзидан 120 тадан қўзи олиб, юзлари ёруғ бўлишганди. Улар эришилган натижаларни 2006 йилда янада кўпайтириш учун қишлоқни бетафавқ ўтказишга астойдил бел боғлашган.

Норкул МАМИРОВ

Қишлоқ ҳаёти

Қайта таъмирланди

Нукусдаги республика боғлар шифохонаси қайта таъмирланди.

Бу ерда "Амударё" масъулияти чекланган жамяти томонидан жами 116 миллион сўмлик ишлар бажарилиб, барча бўлимларга замонавий тибиий асбоб-ускуналар ўрнатилди.

Қурилиш бошланди

Бўстон шаҳрининг энг баҳаво, хушманзара ўринларидан бири-Ақчақўл бўйида санъат коллежи қурилиши бошланди.

300 талаба санъат сирларини ўрганадиган мазкур билим масканини келаси ўқув йилида фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

А.ИСКАНДАРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Ўзбекистоннинг йирик ва универсал банкларидан ХАЛҚ БАНКИ

Аҳолига 20 га яқин жозибадор омонат турларини жорий этган ҳолда янги "Марварид" ҳамда "Файз барака" омонат турларини тақдир этади

"МАРВАРИД" - муддатли - сақлаш муддати - 6 ой - фоиз даромадлари йиллик - 36 % - бошланғич бадал - 100 000 сўм - фоиз даромадларни ҳар ойда олиш мумкин.

"ФАЙЗ БАРАКА" - муддатли - сақлаш муддати - 2 ой - фоиз даромади йиллик - 36 % - бошланғич бадал - 200 000 сўм - фоиз даромадлари ҳар ойда ҳисобланиб, омонат қолдигига қўшиб борилади.

Омонатларга пул маблағлари 2006 йилнинг 1 январига қадар Халқ банкининг барча муассасалари орқали қабул қилинади.

ОМОНАТИНГИЗНИ ИШОНЧЛИ БАНҚДА САҚЛАНГ ВА КўПАЙТИРИНГ!

Мадрасда фожиа

50 нафар одам Ҳиндистоннинг Мадрас шаҳрида юз берган тартибсизликлар қурбонига айланди.

Тамилнад ва яна бир қанча штатларда бир неча ҳафтадан буён тўхтовсиз ғваётган ёғғир қишлоқларни қовиб кетган. Юзлаб одамлар ҳалок бўлган. Шу боис ҳукумат томонидан табиий офатдан озор чеккан жабрланувчиларга инсонларварлик ёрдамлари кўрсатилди. Тамилнад штати аҳолиси инсонларварлик ёрдами махсулотлари тарқатилаётган вақтда тартибсизликларни вужудга келтиришган.

Натижалар қандай?

Ироқ парламентиға бўлиб ўтган сайловларнинг илк натижалари эълон қилинди.

Ҳисоб-китобларга кўра, "Ислоом инқилоби Олий кенгаши", "Ад-Дава" ва "Ас-Садр" партияларини ўз ичига олган шиаларнинг "Бирлашган Ироқ коалицияси" парламентдаги аксарият ўринларини эгаллаши мумкин. Шиалар альянси мамлакатнинг жанубий ҳудудида 80 фоиз, Бағдодда 70 фоиз овоз тўплашга эришган.

Бу натижалар Ироқдаги сунний мазҳабига мансуб сийбсатчиларни қониктирмаган. Уларнинг фикрича, сайловларда қонунбузарликларга йўл қўйилган.

Яширин қамоқхоналар

Қобулда АҚШ Марказий разведка бошқармаси (МРБ)нинг яширин қамоқхоналари мавжуд бўлган.

Инсон ҳуқуқларини химоя қилувчи Human Rights Watch ташкилоти томонидан бу борада олиб борилаётган текширувларнинг набатдаги ҳисоботида шундай дейлади.

Унда айтилишича, 2002 ва 2004 йиллари Осиё ва Яқин Шарқдан терроризмда гуноҳ қилиниб, бир неча шахс МРБ томонидан Қобулга олиб келинган ва сўроқ қилинган. Шунингдек, Европа Кенгаши терговчилари Мароқашда ҳам МРБнинг яширин қамоқхоналари излари топилганини хабар қилишмоқда.

Шарон шифохонада

Исроил бош вазири Ариэл Шарон госпиталга ётқизилди.

Шифокорлар сўзларига қараганда, Шарон ҳўшини йўқотган, касалхонага оғир аҳволда келтирилган. Ташхислар бош вазирининг "микрoинсулт"га дучор бўлганини кўрсатган.

Шароннинг шифокори Болек Голдман таъкидлашчи, ҳозирча Шароннинг соғлиги яхши. Аммо набатдаги инсулт унинг соғлигига салбий таъсир ўтказиши мумкин.

Вьетнамда табиий офат

Осиёда кечадиган ноқўлай об-ҳаво шароити Вьетнамда ҳам ўз кучини кўрсатмоқда.

Тинимсиз давом этаётган ёғингарчилик мамлакатнинг марказий худудларига жиддий зарар етказган. Минглаб турар-жой бинолари сув остида қолган. 50 га яқин фуқаро қурбон бўлган.

Маҳаллий гидрометеорология хизмати бундай об-ҳаво бир неча кун давом этиши ва янги тропик циклоннинг яқинлашиб келаётганини маълум қилган.

"Тил ўрганишга мажбурсан!"

Туркменистон президенти Сапармурот Ниезов вазирилари 6 ой ичда инглиз тилини ўрганишни буюрди.

6 ой ичда нафақат вазирлар, балки юқори ташкилот раҳбарлари ҳам инглиз тилини ўрганишга мажбур. Сизлар таржимонларсиз хорижий вакиллар билан сўхбатлаша олинмигиз лозим", деди Туркменистон президенти. Ниезов бўлиругига кўра, агар масъул шахслар бу муддат ичда инглиз тилини ўзлаштира олмаса, лавозимидан четлаштирилади.

INTERNET хабарлари асосида Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2005 йил 20 декабрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, боғжона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгиледи:

1 Австралия доллари	878,23	1 Поляша злотийси	365,43
1 Англия фунт стерлинги	2083,92	1 СДР	1697,81
1 Дания кронаси	189,71	1 Туркия лираси	873,54
1 БАА дирхами	320,48	1 Швейцария франки	912,54
1 АҚШ доллари	1177,09	1 ЕВРО	1413,45
1 Миср фунти	205,34	10 Жанубий Корея вонни	11,58
1 Исландия кронаси	18,92	10 Япония иенаси	101,22
1 Канада доллари	1016,40	1 Россия рубли	41,08
1 Ҳитой юани	145,88	1 Украина гривнаси	233,09
1 Малайзия ринггити	311,47		

SPORT O'LAMIDA

"Кинг Конг" кучли экан

Германиянинг Берлин шаҳрида бокс бўйича ўта оғир вазнда Халқаро Бокс Ассоциациясининг жаҳон чемпионлиги учун россиялик Николай Валуев ҳамда пуэртоамерикалик таниқли чарм кўлқоп устаси Жон Руис ўртасида "жанг" бўлиб ўтди.

лозим эди. Бироқ яқунда матчи бошқариш мексикалик Бенито Арчундияга топширилди. Ушбу ҳакам эса "Сан-Паулу"нинг жаҳон чемпиони бўлишига қўлидан келган "хизмат"ни аямади. "Кўҳна қитъа" вакиллари учта ҳаққоний голини ҳисобга олманган, битта шундоқ аниқ кўришиб турган пенальтини "Fair play" (ҳалол ўйин), дея баҳолаган Бенито Арчундия ҳакамлар тўғрисида нафақат ОФК, балки ФИФАнинг ўзи ҳам ноқулай аҳволга тушиб қолиши мумкин эканлигини исботлаб берди.

— Мен ҳакамга ҳеч қандай эътироз билдирмайман, — дея ўз қарорини айтиб ўтди "Ливерпул" клуби устози Рафаэль Бенитес. — Гарчи ўйин яққол устунлигимиз остида кечган бўлса ҳам, ҳужум чизигимизнинг мукамал эмаслиги бизга панд берди. Шу билан бирга, рақиб ўйинчиларнинг ҳам "шонини ҳақдор берганлиги" вазифини янада қийинлаштирди. Ҳакам "шубҳали", деб баҳолаган голлар эса бу ўринда мушқулликни осон қилолмасди. Демак, бизнинг мазкур мағлубиятини "гирмон" санаб, ажра-ақра вақт ўтказишимиздан ҳеч қандай наф йўқ эканлиги ойдинлашди.

— Мен ҳакамга ҳеч қандай эътироз билдирмайман, — дея ўз қарорини айтиб ўтди "Ливерпул" клуби устози Рафаэль Бенитес. — Гарчи ўйин яққол устунлигимиз остида кечган бўлса ҳам, ҳужум чизигимизнинг мукамал эмаслиги бизга панд берди. Шу билан бирга, рақиб ўйинчиларнинг ҳам "шонини ҳақдор берганлиги" вазифини янада қийинлаштирди. Ҳакам "шубҳали", деб баҳолаган голлар эса бу ўринда мушқулликни осон қилолмасди. Демак, бизнинг мазкур мағлубиятини "гирмон" санаб, ажра-ақра вақт ўтказишимиздан ҳеч қандай наф йўқ эканлиги ойдинлашди.

Куръа ташланди

Швейцариянинг Ньоне шаҳрида Европа чемпионлар лигасининг нимчорак ҳамда УЕФА кубогининг 1/16 финал баҳсларига куръа ташланди.

Чемпионлар лигаси 1/8 финал баҳслари: "Челси" (Англия) — "Берселона" (Испания) "Реал" (Испания) — "Арсенал" (Англия) "Вердер" (Германия) — "Севентус" (Италия) "Бавария" (Германия) — "Милан" (Италия) ПСВ (Нидерландия) — "Лион" (Франция)

УЕФА кубоги 1/16 финал баҳслари: "Штутгарт" (Германия) — "Мидлсбро" (Англия) "Славия" (Чехия) — "Палермо" (Италия) "Херенфайн" (Нидерландия) — "Стяга" (Руминия) "Литекс" (Болгария) — "Страсбург" (Франция) "Удинезе" (Италия) — "Ланс" (Франция) "Шальке-04" (Германия) — "Эспаньол" (Испания) "Брюгге" (Бельгия) — "Рома" (Италия) "Лилл" (Франция) — "Шахтёр" (Украина) "Бетис" (Испания) — "АЗ" (Нидерландия) "Тун" (Швейцария) — "Гамбург" (Германия) "Артмедиа" (Словакия) — "Левски" (Болгария).

Эслиаб ўтамиз, ушбу баҳслар уй-мехмон тарзида ўтказилиб, УЕФА кубоги учун беллашувлар келгуси йилнинг 15-23 феврал кунларида, Европа Чемпионлар Лигаси нимчорак финал ўйинлари эса 2006 йилнинг 21-22 феврал ҳамда 7-8 март кунлари бўлиб ўтади. **Х.ТОШХУЖАЕВ** тайёрлади.

Сегодня Николь Валуев и Джон Руис боксида жанг қилди

Руйс аллақачон бокс оламида ўз мавқеига эга саналувчи боксчи бўлишига қарамай, баҳс олдиндан ўтказилган матбуот анжуманида ўзини биринчи бор "жанг" олиб бораётган ёш чарм кўлқоп вакилидек тутаётгани кўпчиликнинг эътиборидан четда қолмаганди. Вазн ўлмас чоғида Валуевнинг қаршида мактаб боласи каби қиёфа касб этган Руис ўн икки раунд давом этган беллашув мобайнида "Кинг Конг"нинг ачқик зарбаларидан яхшигина "то-тиб кўрди". Гарчи Николай оққолар ҳисобига галаба қозонган эса-да, мутахассисларнинг фикрича, унинг Руисдан яққол устун эканлиги ойдинлашди.

— Шу пайтгача рингга 43 мартаба кўтарилиб, барча жангни ўз фойдамга қил қилган эдим, — дея интервью берди Н.Валуев. — Руис билан ўтказган ўйиним WBA версиясида менга тенг келадиган рақибнинг ўзи йўқ эканини яна бир қарра тасдиқлади. Эндиги мақсадим ҳам аниқ: WBC версияси бўйича жаҳон чемпиони Хасим Раҳмон устидан галаба қозониб, жаҳонда мулқак тенгсиз эканлигимни исботлашди.

Оққолар ҳисобига бахши бой берган Жон Руис ҳакамлар қароридан норози эканлигини айтиб, WBA версияси жаҳон чемпионлиги камарини бермаслигини маълум қилди. Натижанда камар учун "жанг"нинг иккинчи қисми бошланиб, рингга икки чарм кўлқоп устасининг мураббийлари кўтарилишига тўғри келди. Атиги бир дақиқа мобайнида давом этган ҳақиқий жанг россиялик мураббийнинг галабаси билан яқунлашиб, у пуэртоамерикалик ҳамкасбидан камарни тортиб олди. Мутахассисларнинг таъкидлашларича, Жон Руис WBA тарихида мағлуб бўлса-да, камарини беришни истамаган иккинчи боксчи экан. Унгача афсонавий Мухаммад Али ҳам рақибни Гарри Холмсга енгилганидан сўнг жаҳон чемпионлиги камарини бермасликка уринган.

"Сан-Паулу" — жаҳон чемпиони

Токкида футбол бўйича клублар ўртасида ўтказилаётган навбатдаги жаҳон чемпионати ўз ниҳоясига етди. Финалда Европа чемпионлар лигаси амалдаги голиби ҳисобланмиш Англиянинг "Ливерпул" жамоаси устидан кичик ҳисобда (0:1) галаба қозонган "Сан-Паулу" (Бразилия) клуби жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлди. ФИФА Низомига қўра, ушбу учрашувга аслида бошқа қитъа вакили ҳакамлик қилиши

(Боши 1-бетда) Бу мажмуада минераллар, ўсимликлар ва ҳайвонлардан тайёрланадиган 1000 хил дори-дармонлар, уларни тайёрлаш усуллари ҳамда хусусиятлари ҳақида маълумотлар бор.

— Асар тадқиқотчиси ва таржимони сифатида унинг аҳамиятини қандай баҳолайсиз?

— Бу аслида XII асрда Хоразмшоҳ Арслонтегин Кутбиддин Мухаммад ибн Яминуддин (1097-1128) учун тузилган тиббиёт оид машҳур китобидир. Унинг қўлёзма нусхаси мазмунан қомусий аҳамиятга эга.

Асар тўққизта асосий ва битта қўшимча китобдан иборат бўлиб, қадим тиббиёт илмининг барча ўналишлари ни қамраб олган. Инглиз тилида чоп этилган "Ислом энциклопедияси" маълумотларига қараганда, мазкур асарда тахминан тиббиётга оид 450 000 сўз ва атома учрайди. Журжоний уни яратшида Гиппократ, Гален, Ат-Табарий, Абубақир Розий, Абу Райҳон Бериуний, Ибн Нух Бухорий, Али ибни Аббосий Мажусий Аҳвезий, Мисрий, Абу Саҳли Масихий, Абу Мансур Мувафғал Хиривий каби буюк алломалар таълимотидан фойдаланган ва Ибн Синонинг "Ал-қонун фи-т-Тиб" асарига таънаган. "Захираи Хоразмшоҳий"нинг XVIII асрда кўчирилган, 72 варақдан иборат тўлиқ бўлмаган бир нусхаси бизгача етиб келган.

У IX-XII асрларда форс-тожик тилида ёзилган энг машҳур илмий асар саналади. "Захираи Хоразмшоҳий" тилининг содда, раван ва оммабоплиги билан ажралиб туради. Кейинчалик уни янада оммавийлаштириш мақсадида Хоразмшоҳ вазирлиги Бухорийнинг тақлифига қўра яна битта қисқартирилган варианты — "Мухтасари Хоразмшоҳий" юзага келди.

Албатта, ўша даврда ҳам тиббиёт соҳасида китоб ёзиш ўта мураккаб иш бўлган. Шу ўринда Низомий Арўзий Самарқандийнинг: "Табииб дегани Бўқрот, Жолнуб, Зақарий Розий, Абу Саҳли Масихий, Ибн Сино каби улуг устодлар назарияси ва таълимотидан тўла тасаввурга эга бўлиши, уларнинг китобларини мутлола қилиши ва ҳаммаша ўзи билан бирга олиб юриши лозим", деган сўзлари Журжоний асарининг салмоғини англашга ёрдам беради.

Исмоил Журжоний асар ёзиш жараёнида тиббиёт илмининг алломалари ва устозларнинг таърибасидан фойдаланиш билан бирга, уларни танқидий нуқтаи назардан ўрганди ва баҳо берди, улар яратган таълимотни хинд-у юнон ва араб тиббиёт мактаблари ютуқлари

Ўчмас сабоқ

Исмоил Журжонийнинг илмий мероси илгари ҳам урганилганми?

— Олим А.Абдуллаев томонидан 1972 йилда "Исмоил Журжоний ва Умар Чағмининг — знаменитые учёные-медики древнего Хорезма" номли монография Ўзбекистон Фанлар академияси мухбир-аъзоси, профессор У.Орипов таърихи остида чоп этилган. Унда муаллиф хоразмлик олимлар Исмоил Журжоний ва Умар Чағминийларнинг ўрта Осиё маданияти ва тиббиёт соҳасига қўшган хизмати ҳақида сўз юритган. Ушбу рисола тиббиёт тарихига оид муҳим қўлланмадир.

Ҳақиқатан ҳам XII-XIII асрларда Хоразмда яшаб ижод этган бу икки аллома ва улар қўлданган бой тиббий мерос ўрганишга аргизуликдир. Шунингдек, тиббиёт фанлари доктори А.Абдуллаев ҳамда А.Орипов томонидан 1980 йилда Тошкентда "Медицина" нашриётида "Исмоил Журжоний ва ево Сокровище Хорезмшаха" номли рисола ҳам чоп этилган. Унда айтилишича, мазкур қўлёзма форс тилидаги 10 та ва араб тилидаги 12 та китобдан иборат бўлган.

Форс ва француз тилларида эса бу китоб ҳақида айрим тадқиқотлар амалга оширилган.

— Мустақиллик шарофати билан илмий меросимизга янгича муносабатда бўлиш, унинг илгор таърибаларини халқимизга етказиш хозирги шарқшунос олимларимизнинг олдидаги долзарб масалага айланган. Олимларимиз чет эллик тадқиқотчилар билан илмий ҳамкорликда иш олиб боришмоқда. Эронлик олимлар, Фирдавсий номидаги Маънаф университетининг профессори, филология фанлари доктори Абдуллоҳ Родмард ва Мухаммад Тақавий жаноблари Журжонийнинг Техронда 1965 йилда қайта нашр этилган "Захираи Хоразмшоҳий" асарининг биринчи жилдида фото-нусхасини тақдим эттиди.

— Унда ва Абу Райҳон Бериуний номидаги Шарқшунослик институтида сукланган нусхалардан фойдаланган ҳолда бу ноёб асарнинг биринчи жилди таржимасини Мустақиллик байрами арафасида нашрдан чиқардик. Китоб "Шарқ" тезкор нашр маркази" томонидан чоп этилди. Шу ўринда айтиш жоизки, асарнинг илмий тадқиқоти Марказий Осиёни

ўрганиш Франция институтининг молиявий кўмаги ва шахсан доктор Реми Дорнин қўллаб-қувватлаши тўғрисида маълумот берилди.

— Исмоил Журжоний ва Маъмур академияси ўртасида қандай боғлиқлик мавжуд?

— Журжоний машҳур алломаларнинг ишони давом эттирди. Мазмун асос солган ушбу академия, кейинчалик Кутбиддин Хоразмшоҳ ва Осиё Хоразмшоҳлар замонидан ҳам фаолият кўрсатган. Хушсавод ва мактаб қўрган Кутбиддин Мухаммад Хоразмшоҳ илму маърифатни эл орасига ёйишдек машаққатли, бироқ эзгу иш билан машғул кишиларни доим маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаши билан кейинги ҳукмдорларга ибрат бўлди. Бу эса мамлакат тараққиётига ўз ихобий таъсирини кўрсатди.

— Асарининг қолган қисмлари ҳам таржима қилинганми?

— Ҳозирда иккинчи ва учинчи китоб таржимаси қилтида ишляланиб, насиб қилса, уларни ҳам нашрга хозирлаймиз.

Сухбатни Рустам ЁРЛАҚАБОВ ёзиб олди.

Қишлоқ хўжалик техникаларини ишлаб чиқарувчи Россиянинг "Агромашхолдинг" компаниясининг Ўзбекистон Республикасидаги ваколатхонаси

фермер ва ширкат хўжалиқларига

- Красноярск комбайн заводининг "Енисей" комбайнлари,
- Волгоград трактор заводи занжирли тракторлари,
- "Алтай мотор" заводи двигателлари,
- Ва Россияда ишлаб чиқарилган бошқа турдаги қишлоқ хўжалик техникаларини тақлиф этади.

Сиз учун қулай нархлар ва сифатли техникалар

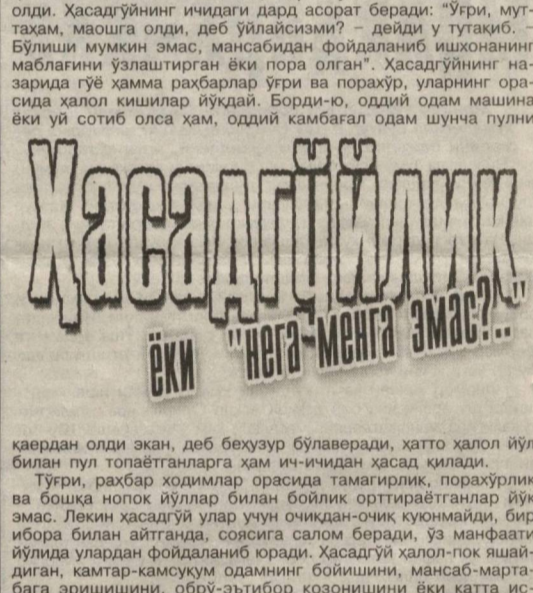
Ишлаб чиқарувчилар билан тўғридан-тўғри шартномалар

Сервис ва қафолатли хизматлар

"Агромашхолдинг" ОАЖ техникалари — ширкат қишлоқ хўжалик техникаларидир!

МАНЗИЛИМИЗ: ТОШКЕНТ Ш. АБАЙ К. 4А. 207, 208, 209 - ХОНАЛАР. ТЕЛ: 144-61-85, ФАКС 144-60-74 e-mail: uam@agromash.com

(Боши 1-бетда) Агар бир яхши одам каттароқ лавозимга тайинланса, ҳасадгўй "Тавба, шундан бошқа одам топилмадими, кенгагина гапини элпай гапиролмасди, бугун бошлиқмиш..." деб писанда қилади ёки "Буни қаранг, отаси умр бўйи бировларнинг хизматини қилиб ўтди, камбағал, саводсиз эди. Шунча мутахассис бўла туриб директорликка шуни танлашибди?" дея ичкералик билан гапирди. У, айниқса, ўзидан лавозим паст, ўзи менсимайдиган одамнинг каттароқ лавозимга тайинланишини сира қабул қилолмайдми. Ёки бошқа бир ҳолатни олайлик. Айтايлик, биров ўй ёки машина сотиб олди. Ҳасадгўйнинг ичидидаги дард асорат беради: "Ўри, муттаҳам, маошга олди, деб ўйлайсизми?" — дейди у тутакиб. — Бўлиши мумкин эмас, мансабидан фойдаланиб ишонганинг маблагини ўзлаштирган ёки пора олган". Ҳасадгўйнинг назарида гўё ҳамма раҳбарлар ўғри ва порахўр, уларнинг орасида ҳалол кишилар йўқдай. Борди-ю, оддий одам машина ёки ўй сотиб олса ҳам, оддий камбағал одам шунча пулни

қардан олди экан, деб беҳузур бўлаверди, ҳатто ҳалол йўл билан пул топаётганларга ҳам ич-ичидан ҳасад қилади.

Тўғри, раҳбар ходимлар орасида тамағирлик, порахўрлик ва бошқа нопок йўллар билан бойлик орттириётганлар йўқ эмас. Лекин ҳасадгўй улар учун оқидан-оқид куюнмайди, бир ибора билан айтганда, соясига салом бериб, ўз манфаати йўлида улардан фойдаланиб юради. Ҳасадгўй ҳалол-поқ яшайдиган, камтар-қамсўқум одамнинг боийишини, мансаб-мартабага эришишини, обрў-эътибор қозонишини ёки катта истеъдод эгасининг ўсишини кўролмайдми.

Бу шундай ёмон касаллики, муқофот олсангиз ҳам, ҳалол ишласангиз ҳам, тўғри сўзласангиз, катта анжуманда қатнашсангиз ҳам, ижодда тилга тушсангиз, матбуотда кўринсангиз ҳам, мансабингиз кўтарилса, мансабдан тушсангиз ҳам, тўймаърақага борсангиз ёки бормасангиз ҳам, дўст орттирсангиз ҳам, ҳатто келиннгиз ўғил туғиб, ўғлингиз институти тугатса ҳам ҳасадгўйдан балога қолаверасиз. "Нега? Нега? Нега?.." деган саволлар унга жуда азоб бераверди. "Нега мен эмас, у?.. Нега менга эмас, унга эътибор?.. Нега унга қуюқ салом беришди?.." Булар унга ҳеч тинчлик бермайди.

— Одамларнинг одамларга қилаётган ёмонликлари ва шунинг оқибатида келиб чиқаётган барча кўнгилсизликлар, бахтсизликлар, ҳасталиклар илдизи ҳасадгўйликка бориб тақалади, — дейди умри давомида дуохонлик ва азайимхонликка қарши курашиб келган Тўхтабой ака. — Ақа-уқалар мерос, қариндош-уруғлар бойлик, қўни-қўшилар бир парча ер, ҳам-қасблар мансаб-мартаба ва обрў талашиб жанжаллашишга, судлашишга, жиноятга қўл уришгапти. Бир-бирларига эскичасига дуо ҳам қилдириб қўришади. Бунга ҳасад сабабчи. Айниқса, баъзи аёллар ўртасида бировга дуо қилиб, ёни бировга зарар етказиб ўч олишга бўлган ғаразли интилиш кучли.

— Бировнинг бахтини кўролмайдиган баъзи ҳасадгўйларчи, — дея суҳбатга қўшлади Тўхтабой ақанинг умр йўлдоши Омина опа. — Ахир уларни одам деб бўладими? Бу ёмонлик ўзларининг ўғил-қизларига, невараларига қайтмасдан қолмайди. Бир кун ҳасад ўти уларнинг ўзларини ҳам қўйдириб юборади. Шундай дуоларни ёзиб бераётган довлалар ва отиноиларга, фольбинлик, азайимхонлик — жодугарлик билан шуғулланадиган одамларга маҳаллада ўрин бўлмаслиги лозим. Маҳаллалар ахли бунга, ўз тақдирларига жиддий қарашлари зарур.

Ҳавас қилган — етар, ҳасад қилган — йитар, дейилади халқ мақолида. Ҳадисда айтилганидек, қуш ҳам ўз тақдир билан учайди. Ҳасадгўй ўзининг ғаразли мақсади ва шайтоний хатти-ҳаракатлари билан бировнинг тақдирини ўзгартириб юбораман, деса хато қилади. Ҳасад, аввало, ҳасадгўйнинг ўзини хароб қилади. Ҳасад билан яшаб бўладими? Биз бир-биримизга ҳавас қилиб яшасаккина, муродга етамиз.

Иброҳим НОРМАТОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

Ширкат, фермер хўжалиқлари ва аҳоли диққатига!

Тупроқда физикавий ва кимёвий шарт-шароитлар оқибатида минерал моддалар ва витаминлар етишмовчилиги пайдо бўлади. Натихада таркиби бузилган тупроқ ўсимликларга салбий таъсир кўрсатади. Шунинг учун "AGROZYM" органик ўғитларидан фойдаланишни тавсия этамиз.

1. Ўсимликларда биокимёвий мутаносиблик пайдо қилади.
2. Барча озиқ моддаларини ўз хусусиятига қўра гидролиз қилади ва ўсимликнинг эҳтиёжи бўлган моддаларга айлантиради, уларни бузмай, органик ҳолда ўсимликка етказиб беради.
3. Тупроқ тузланиши муаммосининг ҳал этилишига ёрдам беради. Сув ва ҳавонинг тупроқда яхши сўрилишига кўмаклашади.
4. Тупроқда оз микдорда бўлган минерал модда, витамин, органик озиқ моддалари етишмовчилиги ўрнини тўлдирди.
5. Ўсимликни турли иқлим шароитига чидамлилигини оширади.
6. Ўсимликнинг энзим ишлаб чиқариш учун сарфлайдиган энергиясини тежаб, ҳосилдорлигини оширади.
7. «Agrozum» фосфорни парчалаб, ўсимлик илдизининг ривожига ва ўсишига ёрдам беради.
8. Илдиз олиши тезлашиб, замбуруғ касалликлари ва илдиз атрофи зараркундалари келтириши мумкин бўлган зиёнларнинг олдини олади.
9. Уруғ ҳосил бўлишини тезлаштиради.
10. Ўсимликларнинг ҳосил тўкиги юборишига тўсиқ бўлади.
11. Сифати, мазаси ва бўйини яхшилади.
12. Қуруқ модда микдорини кўпайтиради.
13. Тупроқ кексайишининг олдини олади. Уни яшартиради.
14. Турли экинлардан сифатли ва янада мўл ҳосил олишга ёрдам беради.
15. Маҳсулотнинг харидорлигини оширади.

Мурожаат учун манзил: "ДАИЧИ АГРО КИМЯ БИЗНЕС". Ўзбекистон Республикаси, 700017, Тошкент ш., А.Темур кўчаси, 25-уй. 11-қават, 1103-хона. Тел/факс: (998-71) 134-59-49. e-mail: uzdaichi@daiichi-tr.com A. DAIICHI GROUP COMPANY

"AGROZYM" органик ўғитларидан фойдаланинг!

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ	ТАҲРИР ХАЙЪАТИ: Санд АҲМАД, Айтигай АДИЛОВ, Фахриддин КАЛОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Фафур ШЕРМУХАММАД.	МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агротехнология комплекси таркибидagi ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар	ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими — 136-58-83, 136-56-25, Котибхона — 133-95-17, Реклама ва эълонлар — 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс — 133-44-43, 133-40-87	ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси — 8-361-58-512-17; 8-361-22-35-753; Андижон — 8-374-22-234-08; Бухоро — 8-365-22-644-61; Жиззах — 8-372-22-606-34; Навоий — 8-436-22-60-525; Наманган — 8-369-41-234-23; Фарғона — 8-373-61-221-97; Самарқанд — 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё — 8-376-46-526-61; Сирдарё — 8-367-37-23-813; Тошкент — 8-371-136-56-21; Хоразм — 8-362-22-623-50; Қашқадарё — 8-375-22-517-65.	Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар	МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй	Навбатчи: М. АБДУСАМАТОВ Саҳифаловчилар: Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ, Мусаҳҳиж: Б. ҚОДИРОВ
--	--	--	---	--	---	---	--